

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Vlaams Ruraal Netwerk

Planning

Werkjaar 2017

Alexander Spriet, Julie Mariën & Ariane Van Den Steen

**VLAAMS
RURAAL
NETWERK**

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Achtergrond: Vlaams Ruraal Netwerk binnen PDPO III	4
Situering van het Vlaams Ruraal Netwerk	4
Taken Vlaams Ruraal Netwerk in PDPO III	4
Keuzes binnen Vlaanderen	4
Organisatie Vlaams Ruraal Netwerk	5
3. Lessen uit het verleden: aandachtspunten voor de toekomstige werking.....	6
Op het vlak van organisatie van activiteiten	6
Op het vlak van communicatie	7
Op het vlak van transnationale ondersteuning.....	8
4. Planning Vlaams Ruraal Netwerk in 2017.....	9
Door de Europese Commissie verplichte taken.....	9
Voorstel focus in 2017.....	9
Mogelijke activiteiten.....	10
Varia	11
Bijlage 1: Planning Vlaams Ruraal Netwerk per maand.....	12

1. INLEIDING

Het Vlaams Ruraal Netwerk heeft in 2016 opnieuw heel wat activiteiten georganiseerd. [U kan de eerste jaarevaluatie via deze link lezen.](#)

Net als het jaar voordien werd in 2016 een enquête afgenomen bij onze stakeholders. Hierin werden niet alleen verbeterpunten opgenomen voor het Vlaams Ruraal Netwerk, maar werden ook suggesties gedaan voor een aantal activiteiten en thema's waarrond we activiteiten kunnen opzetten. Diegene die input hebben gegeven, wensen we van harte te bedanken.

Bij de uitvoering van onze planning zullen we in de mate van het mogelijke rekening houden met deze suggesties. Uw mogelijke opmerkingen of tips kunnen ons helpen, aarzel dus zeker niet deze door te geven! Daarnaast kan u ook steeds nog suggesties doen voor nieuwe of andere activiteiten.

In dit document kan u verdere achtergrondinformatie terugvinden over de situering van het Vlaams Ruraal Netwerk binnen PDPO III. Vervolgens wordt nog eens meegegeven wat de meerjarenplanning van het Vlaams Ruraal Netwerk inhoudt. Tot slot wordt toegelicht wat we voor u in 2017 in petto hebben. U zal hierbij merken dat we een aantal formules blijven aanhouden, zoals het organiseren van studiedagen, het opmaken van vier nieuwsbrieven, Lerende Netwerken LEADER, stakeholderoverleg ...

We hopen in ieder geval dat dit document u zal aanzetten om (opnieuw) naar (één van) onze activiteiten te komen of om contact met ons op te nemen.

Alvast veel leesplezier,

Vlaams Ruraal Netwerk

Vlaamse overheid
DEPARTEMENT LANDBOUW EN VISSERIJ

T +32 2 552 77 39
Koning Albert II-laan 35 bus 40
BE-1030 Brussel
www.vlaanderen.be/landbouw
www.ruraalnetwerk.be

////////////////////////////////////
////////////////////////////////////

2. ACHTERGROND: VLAAMS RURAAL NETWERK BINNEN PDPO III

Situering van het Vlaams Ruraal Netwerk

Europa zet via het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) verder in op zowel Pijler I (directe steun en marktmaatregelen) als op Pijler II (plattelandontwikkeling). Pijler II wordt vanuit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling, kortweg ELFPO, gefinancierd. Het Vlaams Programma voor Plattelandontwikkeling (PDPO III) geeft invulling aan het Europese Plattelandsbeleid. Dit Vlaams programma biedt een ruime waaier aan van maatregelen die bijdragen tot de verdere uitbouw en versteviging van de activiteiten op het platteland.

Elke lidstaat of regio dient deze prioriteiten en doelstellingen uit te werken in een eigen programma. In België gebeurt dit op regionaal niveau. Vlaanderen werkte hiertoe het derde Programma voor Plattelandontwikkeling (PDPO III) uit.

In de uitvoering van PDPO III ligt een belangrijke rol weggelegd voor het Vlaams Ruraal Netwerk. Dit netwerk heeft als taak om de bij plattelandontwikkeling betrokken organisaties en overheidsdiensten bijeen te brengen en dit overkoepelend over de verschillende maatregelen. De missie van het Vlaams Ruraal Netwerk is 'Motor zijn van een groepsdynamiek voor een platteland in beweging'.

Taken Vlaams Ruraal Netwerk in PDPO III

Vanuit Europa worden een aantal verplichte taken opgelegd aan de Nationale Rurale Netwerken (zie artikel 54.3 Plattelandsverordening (EU) nr. 1305/2013, al vertaald naar de Vlaamse context):

- ▶ Het delen en verspreiden van bevindingen inzake monitoring en evaluatie van PDPO II en III;
- ▶ Het voeren van de algemene communicatie rond PDPO, in overleg met de beheerautoriteit en uitgewerkt via een communicatieplan, incl. communicatie naar een breed publiek;
- ▶ Het faciliteren van het doorstromen van goede praktijken en projectvoorbeelden;
- ▶ Het verstrekken en/of faciliteren van training- en netwerkactiviteiten voor Plaatselijke Groepen (in het bijzonder rond interterritoriale en transnationale samenwerking, onderlinge samenwerking en andere samenwerkingsvormen);
- ▶ Het faciliteren van thematische en analytische uitwisselingen tussen belanghebbenden in de plattelandontwikkeling, inclusief het delen en verspreiden van resultaten;
- ▶ Het actief bijdragen aan de werking van het European Network for Rural Development¹.

Deze worden door het Vlaams Ruraal Netwerk vertaald naar de vier strategische doelstellingen (zie "4. Meerjarenplanning Vlaams Ruraal Netwerk").

Keuzes binnen Vlaanderen

Binnen Vlaanderen worden volgende keuzes gemaakt m.b.t. het Vlaams Ruraal Netwerk:

¹ Het Vlaams Ruraal Netwerk blijft het nationaal aanspreekpunt voor de beide Belgische rurale netwerken.

- ▶ Continuering van het open en informeel karakter van het netwerk, zonder lidmaatschap;
- ▶ Oprichting van actiegroepen rond jonge landbouwers en de start van de actiegroep economische en ecologische weerbaarheid (voortvloeiend uit respons op enquête). De volgende jaren volgen er mogelijks nog actiegroepen rond bepaalde thema's, zoals 'kennis, opleiding en innovatie' en 'kwaliteit en vitaliteit van het platteland'. Deze actiegroepen dienen voor advies inzake de werking en de planning van de activiteiten van het VRN;
- ▶ De meerjaren- en jaarlijkse werking van het Vlaams Ruraal Netwerk wordt opgehangen aan de vier strategische doelstellingen (SD) voor het Vlaams Ruraal Netwerk (met name de vertaling van de verplichte taken, zie 2.2 Taken Vlaams Ruraal Netwerk in PDPO III) en de strategische thema's (ST) van PDPO III anderzijds (zie "3. Meerjarenplanning Vlaams Ruraal Netwerk").

Organisatie Vlaams Ruraal Netwerk

Het Vlaams Ruraal Netwerk bestaat momenteel uit drie voltijdse werknemers: Ariane Van Den Steen (coördinator), Alexander Spriet en Julie Mariën. Deze drie collega's staan samen in voor de uitvoering van de taken en het actieplan.

3. LESSEN UIT HET VERLEDEN: AANDACHTSPUNTEN VOOR DE TOEKOMSTIGE WERKING

Op basis van de interne evaluatie van de werking in 2016 en op basis van overleg met de Coördinerende Cel Europees Plattelandsbeleid ziet het Vlaams Ruraal Netwerk volgende positieve en verbeterpunten die naar de toekomstige werking worden meegenomen:

Op het vlak van organisatie van activiteiten

- Het Vlaams Ruraal Netwerk werkt steeds vaker op vraag van plattelandsactoren, wat overeenstemt met een groeiende bekendheid en waardering van onze werking. Er moet echter blijvend over gewaakt worden dat de link met PDPO behouden blijft en dat we geen “event-bureau” voor anderen worden. Elke vraag dient dan ook individueel beoordeeld te worden. Er moet ook duidelijk gesteld worden dat het Vlaams Ruraal Netwerk vanaf het begin van het proces betrokken moet worden;
- De organisatie van 12 studiedagen/infomomenten in totaal is meer dan voldoende voor onze teambezetting;
- De nieuwe concepten ‘Lerend Netwerk LEADER’ en ‘Stakeholderoverleg’ (voorheen actiegroepen) vragen heel wat voorbereiding. Naast de praktische organisatie komt hier ook heel wat inhoudelijke voorbereiding bij kijken. Dit moet steeds in het achterhoofd gehouden worden bij het opmaken van de jaarplanning en het inschatten van de werklast;
- Bij de actiegroep rond economische en ecologische weerbaarheid en verduurzaming, en het stakeholderoverleg met excursie rond innovatie (beide tweede helft 2016) bleek de interesse beperkt. Het Vlaams Ruraal Netwerk zal in 2017 peilen naar de interesse bij de stakeholders voor dit overleg, en eventueel op zoek gaan naar andere manieren en vormen om interactie met stakeholders te hebben;
- Met de excursies/studiedagen rond alternatieve teelten en alternatieve afzetvormen werden landbouwers, adviseurs ... bereikt. Hieruit blijkt nogmaals dat we met de juiste informatie onze stakeholders zeker kunnen bereiken. Ook de combinatie van theorie en praktijk wordt zeker gesmaakt. Het Vlaams Ruraal Netwerk is opnieuw een stukje bekender geworden binnen Vlaanderen;
- Bij de evaluaties van de studiedagen valt op dat deelnemers tevreden zijn over de praktische organisatie. Ook het tijdstip (10u – 16u) wordt geapprecieerd. Als we op toekomstige activiteiten landbouwers willen bereiken, dan is het aan te raden hier rekening mee te houden;
- In de evaluatieformulieren na evenementen zijn in de loop van 2016 een aantal extra vragen opgenomen. Zo wordt er o.a. gepeild naar welke nieuwe zaken de deelnemers hebben geleerd, wat ze van plan zijn door te vertellen aan collega's, of ze zelf van plan zijn iets te doen met de informatie ... Deze meer inhoudelijke evaluatievragen zijn zeer interessant voor het Vlaams Ruraal Netwerk, en zullen ook in 2017 verder worden opgenomen;

- Bij land- en tuinbouwbeurzen worden nog steeds de infoborden verdeeld die verplicht zijn vanuit Europa bij Europese cofinanciering. Tijdens deze beurzen vragen de land- en tuinbouwers niet actief naar deze borden, nochtans was dit ook voor PDPO III een verplichting vanuit Europa. Dit komt enerzijds doordat er weinig sancties zijn opgelegd in het verleden bij het niet-naleven van deze verplichtingen, maar anderzijds ook door de onwetendheid. In de toekomst blijft het dus belangrijk om hen actief te blijven informeren. De folder rond de communicatieverplichtingen voor begunstigen werd herdrukt in 2016.
De infoborden werden voor het grootste deel verdeeld onder de buitendiensten in de verschillende provincies, zodat landbouwers deze gemakkelijker kunnen ophalen;
- We moeten blijven waken over het feit dat de activiteiten gespreid worden over het hele jaar, zodat grote pieken kunnen vermeden worden;
- Voor de organisatie van activiteiten in het kader van 'Europa in je buurt' wordt samengewerkt met de andere ESI-fondsen. Het blijkt niet evident om snel vooruitgang te boeken bij de organisatie, door de afhankelijkheid van anderen. Er moet verder gezocht worden naar een vlotte manier van werken;
- Meer en meer afdelingen van het Departement Landbouw en Visserij/beleidsdomeinen binnen de Vlaamse overheid weten ons te vinden voor vragen en/of de organisatie van infomomenten. Ook externe organisaties vinden sneller de weg naar het Vlaams Ruraal Netwerk. Dit betekent dat onze bekendheid alleen maar toeneemt, een trend die dus zeker en vast behouden moet blijven in de toekomst.

Op het vlak van communicatie

- Op inhoudelijk vlak is de doorstroming van informatie van derden om op de website te plaatsen (inhoud, oproepen, agendapunten, ...) nog beperkt, al weten steeds meer mensen ons wel te vinden. We blijven hier tijdens de PDPO III-periode verder aandacht aan schenken.
Ook de doorstroming van informatie van interne diensten binnen het Departement Landbouw en Visserij moet nog meer gebeuren, bijvoorbeeld deadlines van projectoproepen van PDPO III-maatregelen;
- Via de jaarlijkse stakeholderbevraging wordt gepeild naar welke informatie de stakeholders van het Vlaams Ruraal Netwerk verwachten. Hier wordt in de mate van het mogelijke rekening mee gehouden. Dit is zowel voor onze stakeholders als voor het Vlaams Ruraal Netwerk een meerwaarde;
- In 2015 en 2016 hebben we al heel wat filmpjes over verschillende PDPO III-maatregelen gemaakt en op onze website geplaatst (als een link naar het YouTube-kanaal van het Departement Landbouw en Visserij). Ook in 2017 zullen er nieuwe filmpjes gemaakt worden en online komen, met name over de maatregelen 'Versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door samenwerking en door investeringen', en 'KRATOS'. Dan hebben we meteen over elke PDPO III-maatregel een filmpje, dat kan gebruikt worden bij communicatie. Ook externen kunnen steeds gebruik maken van deze filmpjes om de maatregelen toe te lichten;
- Het Vlaams Ruraal Netwerk zal de online projectendatabank op de website ook in 2017 up-to-date blijven houden.

Op het vlak van transnationale ondersteuning

- Het Vlaams Ruraal Netwerk plant het verderzetten van de actieve en proactieve aanpak die Vlaanderen in de voorbije jaren op internationaal vlak mee op de kaart heeft gezet. Er worden echter heel wat meetings, workshops ... georganiseerd. Het Vlaams Ruraal Netwerk zal deelnemen waar mogelijk. Er moet echter over gewaakt worden dat de eigen evenementen en publicaties hier niet onder te lijden hebben.

4. PLANNING VLAAMS RURAAL NETWERK IN 2017

Door de Europese Commissie verplichte taken

Het Vlaams Ruraal Netwerk zal de door de Europese Commissie verplichte taken uitvoeren (zie 1.2 Taken Vlaams Ruraal Netwerk in PDPO III). Binnen Vlaanderen werd de keuze gemaakt om te werken met strategische doelstellingen (SD) en thema's (ST) (zie "4. Meerjarenplanning Vlaams Ruraal Netwerk").

Voorstel focus in 2017

Naar alle externen toe:

- ▶ Focus op algemene informatie over PDPO III, verdere bekendmaking van het programma:
 - algemene communicatie en doelgroepgerichte communicatie (nieuwsbrief, publicaties, ...): studiedagen (algemeen of over sommige of een bepaalde maatregel), informatie verstrekken.
 - aanwezigheid op beurzen: Agribex (5-10 december 2017)
 - aanwezigheid op events van externen;
- ▶ Focus op het thema "(be)leefbaar platteland" voor het jaar 2017.

Naar externen dicht bij PDPO toe:

- ▶ Ook in 2017 gaan we door constante interactie met onze partners na welke noden er heersen;
- ▶ Daarnaast houden we rekening met de timing van de oproepen. De oproepen worden gepubliceerd op onze website en/of in onze nieuwsbrief (ofwel via een toelichting in een artikel ofwel via een korte vermelding op de achterpagina van de nieuwsbrief) en rond het tijdstip van de oproep trachten we ook een event te organiseren rond een bepaald thema;
- ▶ Verdere ondersteuning van LEADER-groepen via de Lerende Netwerken LEADER. Mogelijk wordt ook gewerkt rond transnationale en interterritoriale samenwerking;
- ▶ Zijn er andere stakeholders: wie of wat? Op welke externe vragen moeten we ingaan en op welke niet?

Naar niet-Vlaamse externen toe:

- ▶ Behoud actieve deelname aan European Network for Rural Development, uitwisseling met andere Nationale Rurale Netwerken, contact opnemen met voorbeeldprojecten uit het buitenland ...

Voor VRN-team zelf:

- ▶ Aan monitoring en evaluatie doen, zelfevaluatie, impactmeting i.s.m. Linn Dumez. De uitkomst hiervan telkens als focus meenemen voor de volgende jaren (LEADER en OKW: M&E, indicatoren, zelfevaluatie ...). Naast de constante (zelf)evaluatie, voeren we ook een evaluatie uit aan de hand van een enquête;
- ▶ Meestappen in de bevraging en eventuele vernieuwingen binnen het Team Communicatie;
- ▶ Het VRN tracht om meer visueel te communiceren en zal de mogelijke rol van sociale media onderzoeken;
- ▶ Vlaams EIP-netwerk verder ondersteunen.

Mogelijke activiteiten

In het algemeen trachten we bij het uitwerken van onze activiteiten te letten op een zo goed mogelijke geografische spreiding.

Het centrale thema van het Vlaams Ruraal Netwerk in 2017 is (be)leefbaar platteland. Heel wat activiteiten in 2017 zullen kaderen binnen dit thema.

Naar alle externen toe: algemene informatie en organisatie van events

- ▶ Diverse informatiemomenten (in Brussel, in de verschillende Vlaamse provincies).

Naar externen dicht bij PDPO III toe:

- ▶ Het Vlaams Ruraal Netwerk staat steeds open voor infomomenten in samenwerking met externen;
- ▶ Stakeholderoverleg;
- ▶ Organisatie van ervaringsplatformen voor medewerkers van de beheersdiensten in PDPO III.

Mogelijke activiteiten op vraag van derden (de link met PDPO III moet duidelijk zijn):

- ▶ Tijdens de actiegroep jonge landbouwers in 2016 werd de vraag gesteld om een studiedag rond **samenwerking** te organiseren;
- ▶ Een studiedag over **bodemerosie**;
- ▶ Thema's van **ervaringsplatformen** worden telkens bepaald aan de hand van de evaluatie van het afgelopen ervaringsplatform, dus op vraag van de deelnemers;
- ▶ Een studiedag rond voorzieningen voor dorpsbewoners;
- ▶ Verderzetten van **Lerende Netwerken LEADER**.

Geplande activiteiten:

- ▶ Studiedag 'Samenwerking loont!', 12 januari tijdens de land- en tuinbouwbeurs Agriflanders in Gent
Tijdens deze studiedag worden een aantal presentaties gegeven over verschillende PDPO III-maatregelen waar samenwerking mogelijk is. Daarnaast wordt ook stilgestaan bij sociale competenties die nodig zijn voor samenwerking, en bij verschillende samenwerkingsvormen. Na de toelichtingen kunnen de aanwezigen deelnemen aan één van vier workshops rond samenwerking.
- ▶ De organisatie van **ervaringsplatformen**
Een ervaringsplatform heeft als doel om de betrokken beheersdiensten toe te lichten over hoe het Vlaams plattelandsontwikkelingsbeleid in de praktijk wordt omgezet. Op elk ervaringsplatform wordt een PDPO-maatregel uit de doeken gedaan, door middel van presentaties en getuigenissen. Deze informatiemomenten zullen telkens aansluiten bij een Uitvoeringscomité. Het eerste ervaringsplatform zal gaan over LEADER.
- ▶ **Lerende Netwerken LEADER**
De belangrijkste doelstelling van lerende netwerken in het kader van LEADER is het verstrekken en/of faciliteren van training- en netwerkactiviteiten voor Plaatselijke Groepen, in het bijzonder rond regionale, transnationale en andere samenwerkingsvormen. Deze lerende netwerken worden georganiseerd in samenwerking met de LEADER-coördinatoren en

de Vlaamse Landmaatschappij (beheersdienst LEADER). Zowel in april als in november zijn lerende netwerken gepland.

▶ **Europadag**

In alle lidstaten van de Europese Unie wordt traditioneel op 9 mei de dag van Europa, of kortweg Europadag, gevierd. In Vlaanderen slaan de verschillende ESI-fondsen de handen in elkaar en organiseren ze samen een activiteit. In 2017 zal op zondag 7 mei een evenement doorgaan in Gent, opnieuw onder de titel 'Europa in je Buurt'. Het Vlaams Ruraal Netwerk zal instaan voor de communicatie over het ELFPO (Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling).

▶ **Studiedag erosie**

Op deze studiedag zullen zowel de verplichtingen in het kader van de randvoorwaarden, als de beheerovereenkomsten erosie toegelicht worden.

▶ **Studiedag rond voorzieningen voor dorpsbewoners**

Tijdens deze studiedag willen we projecten tonen die bijdragen aan leefbare dorpen voor alle bewoners.

▶ **Stakeholderoverleg**

Er zal zowel in maart als in september een stakeholderoverleg georganiseerd worden. Het thema van het stakeholderoverleg in maart is verbreding. We willen samen met de betrokken stakeholders kijken hoe dit loopt, en welke acties vanuit VRN eventueel kunnen genomen worden rond dit thema.

Naar niet-Vlaamse externen toe:

- Via het European Network for Rural Development (ENRD) zullen **best practices** gedeeld worden. Dit kan aan de hand van projecten op de website van ENRD, maar ook door presentaties tijdens evenementen van bv. ENRD (zoals NRN Meetings etc.).

Activiteiten voor het VRN-team zelf:

- ▶ Behouden van onze interne werking met een trekker per thema;
- ▶ Positie binnen het Team Communicatie;
- ▶ Mogelijkheid bekijken voor een opleiding voor VRN als team;
- ▶ Opstellen van de nieuwsbrief;
- ▶ De organisatie van studiedagen, netwerkmomenten;
- ▶ Het onderhouden en up-to-date houden van de website;
- ▶ Deelname aan externe events, bijdragen aan thematische groepen van het ENRD ...

Varia

Presentaties die gegeven worden tijdens activiteiten van het Vlaams Ruraal Netwerk worden niet meer geprint. Voortaan zal het Vlaams Ruraal Netwerk de presentaties op USB-stick plaatsen voor de deelnemers. Er zullen in 2017 USB-sticks aangekocht worden in de nieuwe huisstijl.

Er wordt bekeken of er nog een ander nuttig gadget kan aangekocht worden.

BIJLAGE 1: PLANNING VLAAMS RURAAL NETWERK PER MAAND

Er werd een voorlopige planning opgemaakt voor 2017. Dit document dient als werkdocument en kan nog veranderen.

Eerste helft 2017

	COMMUNICATIE		EVENTS	ANDERE
	periodiek	Extra		
januari			12/01: Studiedag 'Samenwerking loont!'	
februari			09/02: Ervaringsplatform maatregelen LEADER	
maart	NB1		30/03: Stakeholderoverleg over verbreding	
april			Lerend Netwerk LEADER	
mei			07/05: Europadag	
			30/05: Ervaringsplatform	
juni	NB2		Studiedag erosie	

Tweede helft 2017

	COMMUNICATIE		EVENTS	ANDERE
	periodiek	extra		
juli				
augustus				
september	NB3		Stakeholderoverleg	
			Studiedag over voorzieningen voor dorpsbewoners	
oktober			05/10: Ervaringsplatform	Enquête
november			Lerend Netwerk LEADER	
december	NB4		Aanwezigheid op Agribex	Evaluatie VRN 2017
				Planning VRN 2018